

Second Class Postage paid at Post Office New York 1, N. Y.

Наш Світ

OUR WORLD

Журнал економіко-коопераційної і громадської думки
Journal of Economic-Cooperative and Community Thought

Рік VI (XV), ч. 6 (125) — Червень 1964.

June 1964 — Vol. VI (XV), No. 6 (125).

У Вашингтоні 27 червня 1964 р.

98 Second Ave., New York 3, N. Y.
Tel.: SPring 7-1336

Виходить 10 разів в рік.

Орган ОУА "Самопоміч"
і
Т-ва Української Кооперації "ТУК"

Головний редактор: Роман Ільницький
Графічне оформлення: Богдан Титла
Технічне керівництво: Софрон Федіє

Редакція Колегія:
Іван Васильшин, голова
Атанас Міланчич
Роман Раковський
Юліян Ревай

Видає Видавнича Комісія "Самопомочі"
і ТУК-у в складі:
Іван Шепарович, голова
Юліян Ревай, заст. голови
Василь Палідовор, секретар
Роман Раковський, член ком.
Володимир Пушкар, член ком.

Передплата \$2.00 річно
Ціна примірника 25¢

OUR WORLD
The Monthly Magazine (except July & August)

Editor-in-chief: Roman Ilnytzkyj

Publishers:

"Selfreliance", Association of American Ukrainians
and
Ukrainian Economic Advisory Association, Inc.(TUK)
98 Second Avenue, New York 3, New York

Молодь до високих шкіл – виборці до виборчої урні!

Сезон громадської праці закінчився. Перед нами 2 з половиною місяців відпочинку. А все ж думка йде вперед. Є бо справи, які не терплять проволоки. Одною з них є питання студій нашої молоді на високих школах. До цеї теми ми вже не раз забирали слово. Ми доказували, що успіхи, або неудачі нашої громади в цій країні залежать насамперед від того скільки в нас буде високошколої інтелігенції. Тепер в нас її мало. Всего 4000 осіб працюють в академічних фахах і всего 2000 українських студентів є на високих школах. До нашої редакції надходить чим раз більше голосів, які підтверджують невідрядний стан на цьому відтинкові. Нас інформують, що серед української молоді нема охоти до науки. Є випадки, коли молоді люди зачинають свої студії, а пізнавши їх труднощі, залишають університети вже після одного, або двох років і йдуть працювати до фабрик, або бюр. Батьки не заохочують своїх дітей до вищої науки і не дають їм моральної підтримки в часі їх важкої праці. Є такі, які відмовляються давати своїм дітям гроші на студії.

Все це тривожить. Все це є поганою опризнакою нашого національного характеру. Брак творчої амбіції їти вгору, змагатися за вершини життя – характеризує малі суспільності. Довголітній стан приижнення, який ми терпіли і в Польщі і СРСР, Союзі, і в Румунії в Чехословаччині – залишив сліди на нашому національному характері. Тепер час їх змінити. Час скинчити з духовим рабством, треба прагнути до величого. Треба полюбити освіту, знання, впливі, владу.

Нам потрібно, щоб наша молодь масово вступала на високі школи. Про це мають дбати не тільки батьки, але й громадські організації, а в тому й "Самопоміч" і кредитівки. Зокрема тепер, коли переводяться вписи на каледжі і університети. Велику допомогу могли б дати священики. Їх проповіді на цю тему мали б великий вплив на батьків і молодь. Коли б ми збільшили число наших студентів в цьому році бодай на кілька сот осіб, це був би великий вклад в розбудову українського життя.

Другою важливою справою є вибори до Палати Репрезентантів, до Сенату і, головне, вибір нового президента держави. Ці вибори відбуватимуться вже в листопаді ц. р., отже за несповна 4 місяці. Вони будуть мати велике значення для дальншої долі Америки. Бій буде проведений за головні принципи життя цілого народу. Коли республіканським кандидатом на президента буде Баррі Г'олдвотер, в Америці вперше від десяток літ зустрінеться ідеї лібералізму з консерватизмом. Дотепер обидві партії висували ліберальних кандидатів і тому не було більшої різниці в тому хто з них переможе. Тепер вперше виборець зможе вибирати між лібералізмом і консерватизмом.

Боротьба між цими двома напрямками політичної думки буде тверда і завзята. І одна і друга сторона будуть змагатися за кожного виборця. Кожна

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ДЕНЬ

у Вашингтоні /Критична аналіза/

Велика Шевченківська імпреза в Вашингтоні вже за нами. Коло 100 тисяч людей приїхали до столиці, щоб поклонитися свому духовому провідникові. Ця маса людей, що сплила з десяток міст і містечок Америки, з більших, дальших і найдальших стейтів до Вашингтону була *найбільшим дослідженням цілої імпрези*. З подивугідним запалом підготувалися наші люди до Шевченківської маніфестації. Вони не жаліли ані труду, ані гроша, ані навіть здоров'я. Вони приїхали в цю гарячу, спекотливу дину до Вашингтону, бо хотіли показати свою силу, зорганізованість і дисципліну перед цілим американським народом, перед Україною і перед цілим світом. Усіх маніфестацій у Вашингтоні – це їх заслуга! Заслуга цих тисячів і десятків тисяч одиниць українських робітників, урядників, професіоналістів, цих широких українських сердець, які вірять в українську справу, бажають її допомогти і готові віддати їй свою силу.

Похід, який іншови вулицями Вашингтону також був ділом доброї волі і почуттям відповідальності кожної одиниці, яка брала в нім участь. Люди самі ставали в ряди, вирівнювали їх, дотримували кроку, вважали один на одного. Старалися, щоб похід робив впорядковане, найкраще враження.

Ніхто іх до походу не приготовляв, впорядчиків на місцях звідки вони приїхали не було, або майже не було. Ті, що були, це були добровольці, які в останній момент брали на себе обов'язок, про який давно мав подумати Центральний Шевченківський Комітет.

Єдино молодь була пляново і систематично приготована до походу. Її провідники працювали з нею довгими місяцями. Вислід був очевидний: колони пластунів, сумівців і одумівців були вирівняні, кож-

сотня голосів може переважати шансу перемоги.

Українці повинні організовано приступити до цих виборів. Добре було б коли б вони масово висалилися до українських демократичних і республіканських клубів і щоб масово відвідували передвиборчі віча. Наша присутність на вічах зробить враження на кандидатах і вони будуть більше звертати увагу на українські інтереси, як це вони робили дотепер.

Приємно відзначити, що деякі українські демократичні і республіканські клуби пожвавили свою роботу і навіть висунули своїх кандидатів на становище конгресменів. Акцію в цьому напрямі треба зробити більше підсилити. Масова участя українців в американському політичному життю відкрисе перед нашою громадою великі шанси на загальнодержавну міру.

P. I.

ний знав свое місце. Молодь була окрасою цілої маніфестації.

Хоч похід присмію вражав своєю організованістю, йому бракувало сиди, динаміки. Він був за спокійний, млявий. За мало було оркестр і зокрема відчувався великий брак транспарантів. Не було написів, які пояснювали б в ім'ї чого і для чого зійшлися ці десятки тисяч людей. За що чи проти кого вони демонстрували? Яка ідея зібрала їх разом? Все це мали вияснити транспаранти. Вони мали надати походові динаміки і політичного виразу. Це велике занедбання Шевченківського Комітету, якого вже не могла надолужити ініціатива одиниць. На хідниках стояли американці і один в одного питалися: що це за похід? Відповіді пікто не міг дати. Не давав її також похід, бо був пімій, без написів.

Кольориту походові могли надати також хори, коли вже в нас нема оркестр. Але й про це не подумали ті, які мали обов'язок думати.

Порядкова служба на чолі з інж. І. Скірою, по-кликаючи до життя чомусь лише 2 – чи 3 місяці під маніфестацією, зробила все що могла, щоб вивізатися з завдання. Скільки вона була б зробила, коли б розпочала працю щонайменше 1 рік перед святом?

На загал, походові приглядалося мало людей. Хідники були майже порожні. Невідомо, чи був наслідок ранньої пори (похід розпочався о 10-ій ранку), великої горячі, а чи може замалої реклами? Сяя чи інакше, а треба ствердити, що тільки дуже малий відсоток населення столиці бачив наше свято. Це була майже виключно внутрішньо-українська імпреза.

Також преса не зареагувала так, як слід. "Нью Йорк Таймс" не присвятив цій події навіть цілої шпалти і то зробив це на задній сторінці і більше в ній інформував про Айзенгавера, як про Шевченка і українців. "Нью Йорк Геральд Трібюн" поставився до події уважніше. "Нью Йорк Пост" скоментував виступ к. през. Айзенгавера неприхильно. "Дейлі Ньюс" приділив для маніфестації всего кільканадцять рядків.

Телевізія передала тільки короткий фрагмент відслонення пам'ятника през. Айзенгавером в рамках загальних вісток зі світу. Як нам відомо, зробила це тільки одна телевізійна станція.

Щоденники поневолених народів подали дуже скучні інформації.

Духовні і світські дослідники перед ще не відслоненим пам'ятником Т. Шевченка.

Ще приkrіше було те, що в центральнім українським святі не взяв участі ніхто – дослівно ніхто – з теперішньої демократичної адміністрації. През. Джонсон не тільки не приняв запрошення відкрити пам'ятник, але й не прислав організаторам свята звичайного ченостевого привітання. Не було його особистого відпоручника на маніфестації, не було ні одного міністра. Ті ж конгресмени і сенатори, які промовляли на відкриттю пам'ятника і на бенкеті, не відограють передової ролі в американському життю. През. Г. Труман, хоч дав згоду очолити почесний Комітет, то не тільки не прибув особисто на свято, але навіть не прислав писаної промови. Створилося враження, що ті кола, які є тепер при владі, збойкотували наше Свято.

Немає найменшого сумніву, що цей бойкот має і буде мати шкідливі наслідки для української справи. Українське громадянство має право знати, що сталося, що през. Л. Джансон і цілій його уряд були змушені аж до такої драстичної реакції. Насувається думка, чи не завинив тут Шевченківський Комітет? Чи не зробив він чогось такого, що глибоко вразило і през. Л. Джансона і през. Г. Трумана?

Така думка віправдується тим, що Шевченківський Комітет виявив дуже мало такту також супроти українських політичних сил. Хоч вибраний для переведення одної акції, він чомусь привласнив собі право кваліфікувати український політичний світ згідно зі своїми уподобаннями. Одних українських політиків фаворизував, а других відтручував, одних допускав до почестей, а других навіть відважувався ставити поза рами українського організованого життя. Під таким кутом був зложений почесний комітет, так були підбрані бесідники тощо.

Чи Комітет, а згл. його Президія, з таким малим вичуттям дійсності, не міг зробити промаху також на зовнішньому відтинкові? Громадянство буде чекати на висвітлення.

Саме відкриття на площі робило враження тим, що свідками його були яких с тисяч людей. З-поміж тих, які довершували відкриття зробили глибоке враження тільки три особи: през. Д. Айзенгавер, митрополит Амброзій Сенишин і митрополит

Йоан. Тільки вони три мали глибоко продумані і гарно виголошені слова. Тільки їх виступи були гідні такої події, яка відбувалася того дня у Вашингтоні.

Фестиваль молоді і два концерти, які доповнювали програму Шевченківських святкувань – стояли під знаком спеки. Великий колізей, до якого зійшлися бодай яких 4000 молоді і дуже мало старших людей, потопав в горячі і задусі. Здається не було ні одної людини, яка висиділа на своїм місці від початку до кінця програми. Тисячна маса глядачів була в постійному русі. Одні приходили з надвору, а другі виходили, щоб бодай хвилину відпочити на вільному воздусі. На трибунах був постійний рух і шум. Здається ніхто не дивився, що діється на арені. Аrena і трибуна жили двома відмінними бажаннями: ті, що готовалися місяцями до виступу давали з себе максимум зусиль, щоб виконати свою роль задовільно, а трибуна мріяла про те, щоб вирватись з задухи і спеки, що доходила до 100 степенів.

Подібна атмосфера панувала також на обидвох концертах: на пополудневому і на вечірньому. Гаряч докучаля слухачам до тої міри, що вони не могли спріймати прекрасної продукції, яка відбувалася на сцені. Треба мати глибокий жаль до Шевченківського К-тету за те, що він з такою легкодушністю потрактував працю наших мистецьких сил і практично знівечив її через те, що не подбав про охолождження залі.

Бенкету також не оминула доля купальні. Його учасники дослівно купалися у власному поті. Не зважаючи на неоправдано високу ціну квитків вступу (15 дол. від особи), на зали прийшло аж 3500 осіб. Це знов був тріумф нашої здорової, патріотичної громади. Її масова участя в бенкеті була чи не единою його світлою сторінкою. Президія цього збору, добір бесідників і почесних гостей свідчив прополітичну односторонність організаторів тої імпрези.

В цьому сенсі бенкет розчарував, бо представив українську громаду в політично викривленому дзеркалі.

Не запрошено до слова також нікого зі світу українських культурних діячів. За президійним столом не було ні одного письменника, поета, маляра,

Закінчення на стор. 6.

Господарство Америку і Світу

ГОСПОДАРСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ КОМУНІСТИЧНОГО ТАБОРУ

Подія: в половині травня 1964 підсекретар Стейту й окремий відпоручник Президента, Еверел Гаррімен підписав у Вашингтоні торговельну умову з комуністичною Румунією.

Докладні даних про умову й про висоту та услів'я трансакції не оприлюднено. Твердять тільки, що йдеться тут головно про доставу готових фабрик петрохемічного промислу (вироби з нафти, напр. пластики, штучне волокно, і т. д.). Думають так, що заступник голови Ради Міністрів Румунії, Гастон-Марін добув від Гаррімана поважні кредити, які можливо йдуть в сотні мільйонів.

Румунія запропонувала збільшити дипломатичні, культурні й технічні контакти зі ЗДА, заповіла, що звільнити майже всіх політичних вязнів і що навчання російської мови в школах не є більше обов'язним.

Московське радіо назвало Румунію "зумисне перверзійно" у взаєминах з некомуністичними державами.

Румунське радіо відповіло запитом: "Чи треба перестати розбудовувати промисел спертий на власних сирівцях, щобі дістати свідоцтво доброй поведінки в соціалістичному таборі?"

Це все! – Подія на перший погляд не велика й ніби не нова. Але на ділі її мабуть зворотний пункт в розвитку комуністичного націоналізму.

"НЕ ХОЧЕМО БУТИ ЯРИННИМ ГОРОДОМ СОЦІАЛІЗМУ"

Історія, про яку хочемо розказати, почалася 17 років тому.

Після другої світової війни, Америка запропонувала всім країнам, що потерпіли від війни, байдуже союзники вони чи з табору ворогів – допомогу на відбудову господарки (т.зв. План Маршала).

Сателітні держави Кремлю наставилися користати з оферти, але заки прийшло до поважних розмов – Москва рішуче перестерегла перед ними. Не послухав тільки Тіто з Югославії й через рік (1948) Сталін викинув його з Комінтерну.

Згодом, в осені 1956 р., Польща після приходу до влади Гомулки, несміливо почала нав'язувати торговельні зв'язки зі ЗДА й веде їх до сьогодні (напр. в 1963 році Польща закупила в ЗДА товарів на 151 міл. дол., в цьому 43 млн. на кредит). – Це було вже після смерті Сталіна, Хрущов зайнітий був закріпленням своїх позицій на Кремлі (відоме викляття Сталіна в лютому 1956 й труднощі після цього).

Але Хрущов, як тільки добув повну контролю на Кремлі, рішив взяти в свої руки повну економічну контролю над сателітами. У противагу до "СпільногоРинку" *) він зорганізував в 1959 р. т. зв. "Комекон" для координації господарки в комуністичному блоці держав, приділивши кожній з них якусь спеціалізацію.

Чехословаччині припав тяжкий промисел, Польщі транспорт й вугільна промисловість; Східній Німеччині приділено продукцію прецизійних машин, хемічних і будівельних матеріалів, а на долю Румунії, Болгарії й Мадярщини припало рільництво й достава паявних у них сирівців.

Румунський прем'єр міністрів Георгію - Дей заявив, що Румунія не хоче бути "яринним городом" соціалістичного світу, бо вона, мовляв, одніока в Європі, має гідні уваги родовища нафти (Ільоешті) й не думає резигнувати з використовування їх.

Хвиля комуністичного націоналізму на цей раз вже явно почалася. Необережне явне застосування Сталіним московського націоналізму в "вітчизняній" війні, стало камінчиком, що започатковує ляви. Після Югославії пішла Албанія, а там Китай. Член бритійської Партиї Праці, що свіжо повернувся з Румунії, Гордон Волек, заявив многозначно: "Хрущов має зараз в Східній Європі біля шість Де-Голів на руках", мовляв цих, що намагаються вести незалежну політику.

Але повернімося до 1959 року. Румунія, незважаючи на погрози Кремля, видвигнула тимчасову шестилітку, включену в довго дистансову пятнадцятирічку, і почала торгувати спершу зі сателітами Й Советським Союзом, вимінюючи нафту за промислові машини, згодом започаткувала несміло, а там щораз більш відкрито, виміну торгівлю з європейськими країнами, які в заміну за нафту будували деякі фабрики для Румунії (напр. сталеварій комбінат в Галаці – французько-бритійська група, сталеві заводи – німецька група, фабрики целюльози, гуми – бритійська група, величезний промисловий комбінат в Брайлі побудувала Чехословаччина Східна Німеччина, але згодом модернізували його Італія, Зах. Німеччина й Швейцарія). Цей комбінат зараз належить до найmodерніших в комуністичному світі). Впродовж 4-х років Румунія спровадила з "капіталістичних" країн машин і виряду майже за один мільярд доларів.

Зараз Румунія відважується явно-славно, не зважаючи на нездовolenня Москви, в'язатися з центром "капіталістичного імперіалізму", з Америкою. Мало цього – румунські ідеологи підбудовують свій націоналізм доктриною т. зв. "поліцентризму" комуністичного світу, мовляв, *суверенним правом кожної соціалістичної республіки є самій вибирати форму й методи соціалістичної розбудови* (заява в парт. органі "Спінтея").

А ЩО НА ЦЕ "УКРАЇНСЬКА РАДЯНСЬКА СОЦІАЛІСТИЧНА РЕСПУБЛІКА?"

В осені 1963 року вийшла у Києві "за постановою вченої ради Інституту економіки Академії наук УРСР" книжка "Національний доход УРСР в період розгорнутої будівництва комунізму". В ній з одного боку заявляється:

"В Українській РСР тепер 97% всієї промисловості, все сільське і лісове господарство, вся внутрішня торгівля, весь річковий і автомобільний транспорт і зв'язок підпорядковані Раді Міністрів республіки. Тепер близько 95% національного доходу Української РСР дають підприємства й господарства республіканського та місцевого підпорядкування..." (стор. 3).

А зі сторінки 151 – видно, що в трьох останніх роках 1959, 1960, 1961 "передано до союзного бюджету" 15 мільярдів карбованців (15.014.700.000). За цей час "частка витрат союзного бюджету, що припадає на УРСР", була тільки 3 і чверть мільярда (3.287.400.000) карбованців, так що "сальдо взаємовідносин УРСР зі союзним бюджетом" було плюс 11.727.300.000.

Цей "рабунок" Москви в книжці пояснюється спокійно так: "Із балансу видно, що сальдо по фінансових взаємовідносинах Української РСР зі союзним бюджетом за 1959–1961 рр. складається на користь Української РСР".

А дальше невинно вияснюються: "Відомо, що на основі ленінської національної політики широкого розмаху набрала взаємна допомога союзних республік... (і так) забезпечується піднесення матеріально-доброту... всіх народів Радянського Союзу".

Виходить, що Шелест і ЦК Партії України не відмовляються бути "яринним городом" для старшого брата, віддаючи йому більш як одну третю всіх доходів.

а.м.м.

*) "Спільний Ринок" Common Market – це торговельне, промислове й митне об'єднання Бельгії, Голландії, Італії, Люксембурга, Зах. Німеччини й Франції в 1957 році, яке виявило себе незвичайно успішним.

ШЕВЧЕНКОВСЬКИЙ ДЕНЬ...

Продовження із стор. 4.

музика. А Шевченко ж був передовсім поетом і малярем.

Не зважаючи на помилки і недотягнення організаторів Шевченковського дня у Вашингтоні, українська спільнота в ЗДА, здала бліскуче свій іспит. Вона вписала цей день в історію українського життя в цій країні, дала українцям почуття сили і гордості, а американському політичному світові довела, що українські поселенці є поважним фактором в цій країні і що вони мають досить сили волі і духових ресурсів, щоб відігравати якусь виднішу роль в загальнодержавному життю Америки.

P. I.

АМЕРИКАНЦІ ВЧАТЬСЯ...

Сам президент заініціюував 15.У1.1964 створення бізнесменами Америки установи під назвою: "Інтернаціональний екзекутивний корпус для послуги" *)

Як відомо, през. Кеннеді покликав до життя т.зв. "Корпус миру" – формaciю ідеалістів-фахівців, які годилися працювати даром (тільки за утримання) через два роки закордоном, як інструктори серед місцевого населення даної країни в різних ділянках життя. При цьому Корпус миру звертає велику увагу, щоби його члени, працюючи в чужих країнах, жили в таких самих умовах, як живе тамошній загал, щоби поведінка їх була бездоганною і привітною. Члени "Корпусу" свідомі того, що їх завданням є придати для Америки багато приятелів та виробити серед загалу якнайкращу опінію про американців.

Десятки тисяч американців, чоловіків і жінок, молодих й після 65-ти, зголосились на працю, тисячі вибрано, перешколено й ними поповнюють запотребування. А запотребування з закордону щораз більші. Корпус миру виробив собі прекрасну опінію. Підсмічувана комуністами нехіт до американців, по-всім уступає. Закордон бачить Америку й з кращої сторони.

Вагу подібної дії зрозумів також великий американський промисел. Він зорганізував й буде фінансувати корпус *ідеалістів-фахівців в діяльності організацій й ведення приватних промислових підприємств.*

Американська Кооперативна Централь Й Централь Кредитових Кооператив (CUNA) теж мають своєрідний "Корпус миру" для кооперативної праці за кордоном, тільки не на таку велику скало.

** "International Executive Service Corps"*

Чоловік до своєї жінки: Но, Славити Господа, я часливо добрався додому! Кажу тобі в зоологічному містечку було стільки людей, що я боявся, що ще чого доброго і я загублю нашого сина.

тецькому житті і здобув собі широку популярність на Західній Україні.

Після короткого побуту в Німеччині, переїхав до Нью-Йорку і там залишився аж до часу смерті 20 червня 1964 року.

Похоронено Покійного на українському православному кладовищі в Беві-Бруку.

С. Литвиненко супроводжували в останню дорогу Архієпископ Мстислав, о. Веселовський та багато інших священиків, друзі-мистці, комбатанти і весь культурний актив мітropolії.

Б. Т.

СЕРГІЙ
ЛІТВІНЕНКО
НЕ ЖИВЕ

В українському мистецтві, після розквіту мальарства і графіки, також різьба висунула ряд імен, які талановито відтворили духа народу.

До них належав також покійний *Сергій Літвиценко*. За характером своєї творчості він належить до реалістичної школи. А все ж він в процесі своєї мистецької праці мав на очі головну ідею твору і підпорядковував їй всі деталі, надаючи своїй скульптурі переважно ліричний настрій.

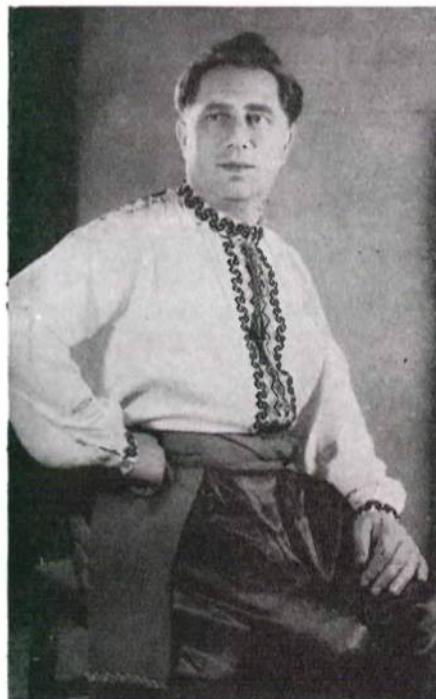
С. Литвиценко залишив українській суспільності багато портретів – різьб історичних та сучасних діячів, але він різьбив також і складніші твори. Згадати хочби пам'ятник Іванові Франкові у Львові, в якому дав глибше зображення Каменяра, як уособлення непокірного духа народу.

Ім'я Литвиценка тісно зв'язане з українським культурним життям поза межами України. Покійний відзначався організаційним хистом і наполегливістю в праці. Найбільше енергії (а може і весь вільний час) він віддавав *Об'єднанню мистецтв Українщини*, в якому був членом управи, а пізніше головою, та *Літературно-Мистецькому Клубові*, в якому головував довгі роки.

Тими двома установами С. Литвиценко дослівно жив. Він робив багато зусиль в тому напрямі, щоб приєднати до Об'єднання мистецьку молодь і загалом всіяко турбувався за мистецький доріст.

Його тверді національні принципи, вояцька твердість і здібність оцінювати людину передовсім на підставі її вартості, це ті прикмети Покійного, які можна ставити за приклад молодому поколінню.

Сергій Литвиценко народився на Полтавщині. Був старшиною Армії УНР. Краківську Академію Мистецтв закінчив з відзначенням. Деякий час перебував в Париж, а поза тим постійно жив у Львові до 1944 року. Брав активну участь в українському мис-

МИХАЙЛО МІНСЬКИЙ

Баритон Михайло Мінський відомий нашому загалові не лише як визначний член Капелі Бандурістів, але також як соліст оперних театрів у Філадельфії, Бостоні, Люксембурзі, Нью Орлеанс.

Перед 5-ти роками вийшов до Європи і там після поглиблених й завершених фахових студій в Німеччині й Італії виступає в операх або з самостійними концертами в Західній Європі і зокрема в Італії, Німеччині, Бельгії, Голландії й Англії. Співає в таких операх; "Паяци", "Трубадур", "Борис Годунов" (партию Бориса), "Аїда" (партию Алмоназроб'яка Аїди), "Тоска" (Скарпії) і др.

Зараз підписав контракт з оперним театром в Гельзенкірхен, Рурська область в Німеччині, поруч згаданих опер, грає заголовну роль в югославській опері "Еро-дер Шельм."

Даймо слово чужинецьким критикам.

"...Мінський – це могутній, соковитий барітон з глибоким відчуттям і неперевершеним драматизмом." (Філадельфія Інквайрер).

"... співак виявив знамениту гнучку техніку" (Бостон Сандей Гералд).

"... блискучий, могутній а при тому природний голос." (Франкфуртер Рундшау).

"... брилянтний вокаліст" (Альгемейн Гандельсбляд – Амстердам).

"... Мінський розпоряджає величавим баритоновим голосом широкого розміру і першорядної якості. Найбільше ефективний в моментах драматичних" (Лондонський "Таймс").

"... Величавий голос Мінського заблістів особливо в "Піснях і танках смерті" Мусоргського. Широка динамічна скала цього оперного співака сягає від ледве чутного шелесту до грюкоту грому, що збуджує у слухача заморожуюче почуття жаху". (Лондонський "Дейлі Телеграф").

"... Михайло Мінський – вроджений талант. Його гнучкий, знаменито вишколений, широкі скалі голос має красу, що її рідко коли стрічається". ("Донау Цайтунг").

"... чудовий барітон з майстерно опанованою серединою і могутнім драматизмом". (Штутгартер Цайтунг).

"... Мінський обдарований прекрасним, знаменито вишколеним голосовим матеріалом". (Тіролер Нахріхтен).

"... Високої класи барітон Михайло Мінський обдарований мілим, звучним голосом металічного тембрі і потужним віддихом, що йому можуть йому позавидувати світової слави солісти, мав незвичайні успіхи". (Баден-Баден).

"... Мінський – це великий голос з глибоким відчуттям драматизму". (Лондонський "Тайм").

"... Мінський з багатим голосовим матеріалом, що йому він знаменито модулює, вміє захопити автторію так блискучою героїчною фурією, як теж рівним, чистим, ледве чутним піяніссімом, не зраджуючи при тому найменшої втоми". (Тіролер Тагесцайтунг).

Поза працею в західно-європейських операх не перериває Мінський зв'язків з Капелею Бандурістів, а також дописує до лондонської "Української Думки" і мюнхенського "Шляху Перемоги"; принагідно пише вірші.

Крім того піддержує контакт з ньюйоркською "Самопоміччю". В останньому листі він з огорченням пише: "... Перед моїм від'їздом до Європи в 1959 р. я обіцявав друзям, що повернувшись назад я "зацітуватиму" ... А тим часом вони нераз уже зацітували і відцітали, а я все ще блукаю по світі. Всюди бував я у своїх мандрах, лише не досягнув ще "кремлівських зірок", куди хтось мене з моїх "приятелів" хотів би загнати. Залевняю друзів і недругів, що в пекло повернутись не думаю. Я повернусь туди тоді, коли повернуться свободно ті, які цей лист читають".

З приємністю повідомляємо, що Михайло Мінський обіцює – після закінчення оперного сезону в Німеччині – відвідати ЗДА і Канаду.

Нашому землякові бажаємо дальших успіхів у його кар'єрі.

I. B.

ЯКІВ
ГНІЗДОВСЬКИЙ

Photo: Thomas H. Miner

Яків Гніздовський народився 1915 р. в Україні. Академію мистецтв (малювання і графіку) покінчив у Загребі. Там також студіював скульптуру.

У ЗДА живе з 1949 р. В 1956-58 перебував у Парижі.

Першу самостійну виставу (малювання і кераміка) мав у Нью Йорку 1954 відтоді мав сім самостійних вистав у Нью Йорку, дві у Парижі, дві у Торонто; по одній у Філадельфії, Янгстауні, Огайо; у Вільямсбурзі і у Норфолк у Вірджінії; одну у Таос, Нью Мексіко.

Виставляв також на збірних виставах у: Національній Академії, у Пенсильянській Академії, у Мистецькому Інституті у Шикаго, в Іллінойському Університеті, у Батлер Інституті, у Бостонському Музеї, у Норфолк Музеї. Брав участь у об'їздній виставі сучасної американської графіки у Полудневій Америці. Його дереворіз був включений у виставу американської графіки у Токіо і у ССР.

Олійні картини маляра зберігаються в: Батлер Інституті, у Делаварському університеті, в університеті Вашингтона у Сіател. Також у багатьох приватних збірках.

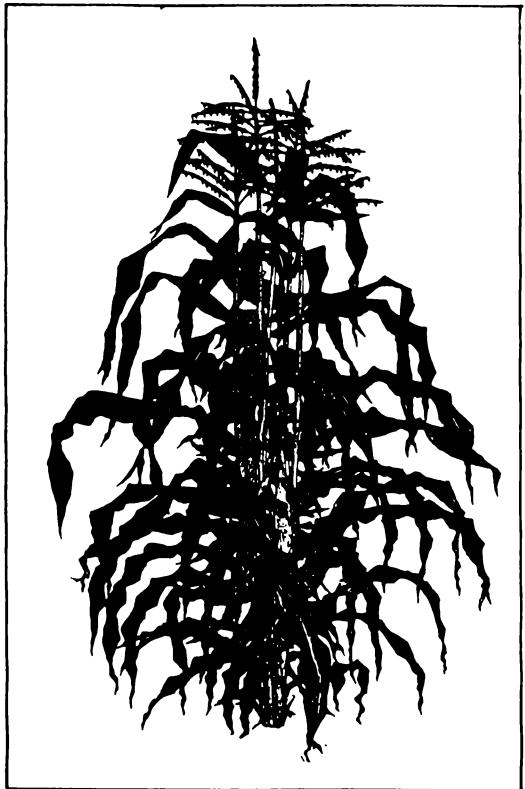
Древорізи у постійній збірці: Бостонського музею, у Конгресовій Бібліотеці, Університету Північної Дакоти, Норфолк Музеї і інших.

Отримав нагороду Бостонського музею за дереворіз і Батлер Інституту за олійну картину. У 1962 році мав стипендію Тіффані, 1963 працював *) через 3 місяці у Мак-Довел Колоні у Нью Гемпширі.

Виконав ілюстрації до Marie Halun-Bloch's "Ukrainian Folk Tales" (книжка вийшла осінню 1963 у видавництві Coward-McCann у Нью Йорку).

Тепер працею над дереворізами-ілюстраціями до книжки англійського поета John Keats і книжка має з'явитися у жовтні 1964 р.

*) Ця стипендія дала йому можливість працювати тільки для себе самого.

Яків Гніздовський

Кукурудза, рис. 1963.

ВРАЖЕННЯ З ДВОХ КОНЦЕРТІВ

a) Концерт Капелі Бандуристів

Мистецька частина великих Шевченківських святкувань почалась в п'ятницю, 26-го червня під звуки бандур Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту. Як і годиться почали бандуристи це свято зворушливим відспіванням "Заповіту" свого патрона. Це й приготовило слухачів до мистецько оформленого монтажу "Тарасове Слово" в якому рецитації виконані А. Садовим та І. Самокішином – переплетені гарно виконаними піснями –творили одну музичну цілість. Особливо велике враження справила пісню виконана пісня "Думи мої, думи мої..." Це виконання з такою музичною пов'язаністю фраз було справді гідне батька кобзарів.

Піснею "Іже Херувими" Д. Бортнянського, яку виконано з набожною релігійністю, розпочато другу частину концерту. Найбільше враження в цій частині зробила "Дума про Нечая", в якій І. Зайферт показав ще раз свою майстерність в драматичному виконанні свого соля. На особливе відзначення заслуговує також "Пісня про Нечая", в якій бандурист-

ти зуміли підчеркнути драматичність моменту, та рівночасно вказати на бравурність козаків. Інші пісні, хоч нам добре відомі, зворушували майстерністю виконання.

Між недоліками Капелі треба відмітити брак сочності молодих голосів, а головне тенорів.

Організатори концерту цілком не дописали. Через брак реклами навіть місцеві українці, за малими винятками, не прийшли на концерт. В організаційному відношенні цей знаменний концерт був повною невдачею.

б) Вечірній концерт 27 червня

В першій частині концерту хор "Дніпро" з Клівленду під диригентурою Е. Садовського виконав "Молитву" С. Людкевича і Малицької - Стеценка "Шевченкові". Тому, що пісня "Неофіти" залишила в слухачів контемпляційний настрій, варто була раз після неї дати щось живішого, більше динамічного.

Про виконання об'єднаними чоловічими хорами "Дніпра" і "Думки" двох пісень з поеми "Гамалія" можна брати декілька побажань. Напр., в пісні "Ой нема, нема" (хор бранців) співаки не отримувались зasad правильної віддахи і через те не об'єднували фраз в одну музичну цілість. Не виявили хори також належної бравурності і спонтанності в "Ой заграй, заграй..." в тій же пісні. Але здається найбільше застежено можна мати до інтерпретації "У Туркені, на тім боці..." Диригент, звільняючи темпо в другій частині пісні не відав задуму автора і обнизив музичну вартість твору.

Друга частина концерту була без порівняння красою. Дві кантали, "Віťуть пороги", М. Лисенка, та "Вібір Гетьмана", Б. Кудрика, дали слухачеві правдиву насолоду. Найкращою музичною точкою вечора був, без сумніву, "Вібір Гетьмана". Диригент, Іван Задорожний, поєднав в цім творі хор "Думка" та симфонічну оркестру в одну монументальну музичну цілість. Варто згадати, що оркестрація проф. Берника надзвичайно вдала та ефектива, а в цілому твір Кудрика с понад непересічною вартості. З солістів на особливе відзначення заслужив А. Добрянський.

Bip

Жінка – завжди жінка

Черговий поліцейський: Скажіть мадам, чи зам'ятали ви номер автомобіля, що збив вас?

Потерпіла: Ні, пане офіцер. Але на жінці, яка їхала в автомобілі, були модна нова шовкова сукня з китайськими візерунками і капелюшок, оздоблений штучними трояндами. А сережки в ній, просто жахливі!

Різниця

Чоловік. Ти знаєш, жінко, що верблюд може вісім днів робити і нічого не пити?

Жінка. Овва, я знаю такого верблюда, що вісім днів п'є і нічого не робить.

Життє КООПЕРАТИВ

КОНФЕРЕНЦІЯ ТРЬОХ КРЕДИТІВОК

Ним разом припала черга на кредитову кооперацію "Самопоміч" у Дітройті бути господарем нової між-стейтової конференції (перша була минулого року в Шикаго) представників кредитівок з Шикаго, Клівленду і Дітройту. Конференція відбулась 23 травня ц. р. і взяли в ній участь: з Шикаго – Р. Мицик (голова), О. Плешкевич (член дир. і скарбник) і М. Трощук (член дир.); з Клівленду – М. Яремко (член дир. і скарбник), В. Ліщинецький (секретар дир.), І. Чорногор (гол. Контр. Ком.) і О. Войко (Кредит. Ком.); з Дітройту – О. Серафин (голова дир.), В. Шкудор (член дир. і скарбник), В. Гупалівський (заступник голови дир.), С. Лазуренко (секретар дир.), М. Крат і Р. Крохмальюк (члени дир.), В. Кривуцький (гол. Кред. Ком.) і В. Несторович (гол. Інф. Ком.).

Приявших привітав п. О. Серафин та зачитав листа від ТУК-у. Його пропозицію вибрати головою Конференції п. Р. Мицика, його заступником – п. М. Яремка, а секретарем – п. С. Лазуренко – прийнято.

Перший говорив д-р В. Шкудор на тему "Операції наших кредитівок і можливість повнішого інвестування капіталів". Він ствердив, що всі українські кредитівки виявляють сильніший ріст вкладів ніж позичок і через те мають надвишку гроша, що його мусять позичати кредитовим установам, щоби він приносив дохід. Відношення позичок до балансової суми є 70-80% (Клівленд – 80%, Шикаго – 77%, Дітройт – 73%), в тому близько половина позичок є моргеджові (в Дітройті – коло 50%, Клівленд – 42%, Шикаго – бл. 40%). Це є причиною, що доходи укр. кредитівок є набагато нижчі від американських. Це значно утруднює працю.

Згідно з федеральним кооп. законом – надвишку грошей можна інвестувати: 1) в державних банках; 2) в позичках іншим кредитівкам; 3) в щадницях, в їх удахах. Найбільше вільного капіталу інвестують наші кредитівки в щадницях, з яких найвищу дивіденду платять щадниці в Каліфорнії. (Очевидно не

роблять того стейтові, яким закон забороняє позичати кредит. установам в інших стейтах). Українська Стейтова кредитівка в Клівленді – як виявилось в дискусії – інвестує надвишку м. ін. в біржових вартостях. Ситуація в наших кредитівках зміниться аж тоді, коли наші члени будуть брати позички передовсім на консумпційні потреби.

Про "Внутрішнє діловодство кредитівок" доповідав дир. Плешкевич. Наши три кредитівки розгортають свою працю в подібних, але не таких самих правних обставинах – сказав доповідач. З важніших правних справ він обговорив ось такі: спільні контракти або дитячі контракти, дивіденда і документація.

Спільне кonto (джойнт екавіт) постас на підставі підписання спільними вкладчиками реєстраційної карти, яка є – з одної сторони – умовою поміж ними самими і з другої сторони поміж кредитівкою та ними. Спільне кonto не можна вважати тестаментом. Покривджені особа, що не стала співвласником контя, може оспорювати право до грошей. Доповідач подав кілька цікавих прикладів, що ілюстрували правну складність спільних конт. З уваги на це постає потреба видати "правний порадник". Людям, що залишили родину в Україні, треба радити, щоб вони визначили довірену людину і передбачили її в своєму тестаменті право висилати родині пакунки за ці гроші.

В зв'язку з оподаткуванням дивіденди, батьки переносять гроші на кonto дітей. Знов же з дитячими контами є зв'язана проблема т. зв. "трасти" й "кастодес екавіт". Кредитівкам невільно вести "траст екавіт". Зате "кастодес екавіт" вимагають оформлення за згодою Регіон. Фед. Бюра Кред. Юнії. Треба мати документи за підписом опікуна (Інтернал Ревеню Сервіс). Звичайні дитячі конти можуть дістати ідентиф. номер.

При звітуванні до Податкового Уряду береться до уваги час приписання дивіденди. До оподаткування треба вставити дивіденду в такому році, в якому є вона дописана кредитівкою і стойть до диспозиції члена.

Шо ж до документації, то п. Плешкевич обговорював її в зв'язку з виплатами вкладів при "спільному конті". Треба примінити закон, якщоходить о документацію, з огляду на "інгерітенс текст" (спадковий податок).

"Про рекламу окремо й спільно" говорив п. Ліщинецький. Треба виховувати клієнта, щоб зберегти здобуті українцями гроші в наших руках. Наши лю-

ди, так як американці, є позитивно-самолюбні, не менш від них і не більше неосвідомлені в фінансових справах, дають зловитись на привабливу рекламу. Наша реклама не вистачає, бо ми поділені і загумінкові, брак у нас організації, власної філософії в рекламі. Ту філософію схопив доповідач в 8 точках: Підкреслювати перш усього користь члена, виховувати його, апелювати до його примх, гордості, тощо, відновляти клич "свій до свого", створення "емоційного центру" довкола кредитів, доцінювати елемент гордості й почуття престижу (модерне приміщення і вивінування), витворювати гордість проводом Кредитів (ангажуймо кваліфікованих людей), даймо членам почуття росту й будучини, тому доповідною штаб працівників з молодих, освічених людей.

Доповідач запропонував такі роди реклами: реклама в пресі, радіо, телевізії (хоч раз у рік), лягушки, афіші, гучномовці при різних нагодах (пікніки, тощо), фільми, фотограф. негативи, спеціально складені мелодії та приспіви.

Для цього треба об'єднати наші зусилля.

Про "Вимоги щодо способу редактування "Нашого Світу" доповідав **п. М. Яремко**. Він піддав критиці поміщуваним в журналі статті, які своїм змістом с майже без винятку негосподарські і некооперативні. "З життя кооператив" – це тільки їх хроніка праці і реклами (найчастіше з Нью-Йорку), до речі потрібні, але це ж ще не статті. Вони ж бо мусили б давати напрям, відкривати нові можливості, інформувати, заставляти думати і причинятися до відкривання нових доріг та допомагати переводити задуми в дію! А статті, що їх містить "Наш Світ" сливі без винятку надаються до популярного журналу, або для молоді, включно з передруками з підсвітських видань. Доповідач подав 12 точок, в яких перерахував тематику, бажану і потрібну на сторінках цього журналу.

Доповідачем про "Співпрацю з Лігами Кредитових Юній" був **п. О. Серафін**. Він підкреслив зasadничу справу: Кредитівки платять річну вкладку до Ліги, яка є набагато вища, як користі, що їх вони отримують від неї. Українські кредитові кооперативи не користуються навіть тим, що їм Ліги оферують (рекламний матеріал). Він пропонував, щоб активно вклопачитися в практику місцевих Ліг, щоб використовувати їхній досвід і поради, пристосовуючи їх у практиці наших кредитівок і стараться про знижку вкладки, а згідно просити про дотації від Ліг, щоб мати більші фонди для специфічних нашим кредитівкам проектів. Доповідач представив заходи в цьому напрямі кредитової кооперативи в Дітройті і розповів про її дотеперішній успіх.

Останню доповідь мав **п. В. Шкудор**: "Про проект **ЮНІА** створити Центр. Коопер. Банк". Сильний ріст кредитівок заставляє кооперат. діячів дотворення банку, так як його вже мають щадниці і банки. Проектується його в формі акційної спілки, якої членами **мусили** б **стати** всі Федеральні Кредитівки, а Стейтові – добровільно. В проекті передбачається

що кожна федер. кредит. кооператива повинна б вплатити до Ц.К. Банку 2% балансової суми і це дало б на початок бл. 70 мільйонів доларів капіталу. Стейтові кредитівки могли б сильно збільшити цю суму. Член-кредитівка мусила б підлягати теж контролю банку і мусила б бути "гуд стендінг". Банк був би в свою чергу контролюваний членами - кредитівками, з яких кожна мала б один голос.

Після кожної доповіді відбувалась під проводом дир. Р. Мицика жива *дискусія*. Назагал всі ставились позитивно до висловлених думок доповідачів. Вирішено послати їх ТУК-ові разом з привітанням від конференції.

Ввечорі відбулась *товариська зустріч*, на яку запрошено ширше громадянство. Відкрив її дир. **О. Серафін**, привітавши всіх праявних і представивши гостей з Шикаго і Клівланду та представників КЮНІА. Перший забрав голос дир. Р. Мицик. Він згадав доповідь ред. Р. Ільницького в Шикаго і в Дітройті і зреферував його думки про вростання українців в американський ґрунт та про те, щоб ми ставали щораз сильнішою, щораз кращою етнічною групою. Можливо, що Р. Ільницький з браку часу не присвятив більшої уваги нашему господарському ростові і тому бесідник просив дозволу сказати дещо про ріст наших господ. установ, зокрема кооперативного руху. В Америці особливе значення має господарська сила. Ми зробили вже багато, але скільки ми більше зробили б об'єднавши всі творчі сили, а зокрема молодші. І це було темою виступу другого бесідника, п. В. Ліщинецького, з Клівланду. Він сказав, що наша кредитівки готові позичити молодим українцям мільйон доларів на студії. Він порівняв відсоток нашої студіючої молоді в високих школах з жидами і представив, який марний він є і які перспективи нас чекають, якщо в нас цей стан не зміниться. Третім бесідником був п. Гайнц від КЮНІА. Він сказав, що мільйон був колись і є сьогодні величим грошем. "Ви за 12 років зібрали 3,5 мільйона, а Шикаго аж 4,5. Це ваш великий трибут, бо нині важко щадити, а ви це зробили". Він нав'язав до початків кредитової кооперації в Німеччині, яка розвинулась по цілому світі і створила велику силу в Америці. Відтак перешов до КЮНІА, яка була основана в 1904 р. і розрослася останнім часом в інституцію світового масштабу. Другий представник КЮНІА висвітлив фільм про діяльність цієї організації.

Приємна зустріч закінчилася гостиною та вильзовуванням нагород – а саме дарової подорожі для двох осіб на відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у висоті 100 доларів. Виграв їх п. М. Еліашевський, який недавно переїхав з Канади до Дітройту і щойно попереднього дня вписався до нашої кредитівки, перенісши свої ощадності до неї. Також роздано 10 нагород тим праявним, що найшли під своїм кріслом приліпленій номер "нагороди".

B. Несторович

**ВИСЛІДИ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ КРЕДИТОВИХ
КООПЕРАТИВІВ У ВІННІПЕГУ ЗА 1963 РІК**

Знову проминув рік праці українських кредитових кооператив у Вінніпегу. Знову треба зробити підрахунок і підсумок цієї праці, щоб показати українській спільноті у Вінніпегу та в цілій Манітобі, зокрема тим всім, що стоять остоною нашого організаціоного життя, як з року - на - рік можна організовано розбудовувати наше господарське життя.

Прикро, що цей процес розбудови українського господарського життя в самій Манітобі йде дуже повільно, бо ще дуже багато людей, навіть національно свідомих, й то в самому Вінніпегу, не мають чомусь повного довір'я до наших кооперативно-кредитових установ і не розуміють завдань і самої суті кредитової кооперації, яка має стати носієм *відродження нашої громадської самодопомоги й національно-господарської солідарності у вільному світі*. І чим скоршевона об'єднає більший гурт людей та чим скоршевона змобілізує український капітал, розпорощений побанках і приватних фінансових компаніях, тим скоршевона зможе виконати своє національно-господарське призначення.

У Вінніпегу маемо дев'ять українських кредитових кооператив. Всі вони, хоч поволі, але постійно, з місяця на місяць, з року на рік, збільшують круг своєї діяльності та збільшують свої оборотові капітали, які знову ж всеціло стоять на послугах українського населення Вінніпегу.

Як відбувається цей ріст, як вінніпезькі кредитівки збільшують своє членство, оборотові фонди, ощадності та свою обслугу членів позичками, показують нам нижче наведені цифри. Погляньмо наперед на членство і оборотові фонди.

Назва кредитівки:	Ч л е н и		О б о р о т о в і ф о н д и		З р і с т :
	1962 р.	1963 р.	1962 р.	1963 р.	
Карпатія	2.305	2.451	2.166.806	2.648.764	481.958
Віра	744	797	659.943	816.093	156.487
Північного Вінніпегу	540	608	462.204	592.240	130.036
Поступ	278	316	179.427	281.035	101.608
Дніпро	216	231	108.334	118.034	9.700
Дістор	141	160	75.059	139.473	64.414
Степ	113	137	35.553	54.643	19.090
Св. Михаїл	140	140	44.272	42.896	1.376
Пресв. Євхаристії	132	141	14.090	20.093	6.003
Р а з о м	4.809	4.981	3.745.351	4.713.271	967.920

З наведених цифр бачимо, що впродовж 1963 року стан членства українських кредитових коопераців у Вінніпегу піднісся на 372 особи, або виказує 8,07% зросту. У 1962 р. зріст членства становив 361 осіб, або 8,2%.

Дещо кращі висліди маемо у зрості оборотових капіталів наших кредитівок у Вінніпегу. У 1963 році іх балансова сума виказує зрост на 967.920.25 дол., або 25,8%. Це, як на місцеві відносини, дуже гарний

приріст. У 1962 р. цей приріст становив 658.386.00 дол., або 21,2%.

З кінцем 1963 р. в пересічі на одну нашу кредитівку в Вінніпегу припадало 554 членів і 523.697.00 дол. майна супроти 511 членів і 416.150.00 дол. майна в 1962 році.

Приємно, що пересіч майна всіх вінніпезьких кредитівок переступила вже пів мільйона долярів і що попри "нашого мільйонера", "Карпатію", маємо дві кредитівки, які змагають вже до мільйона, три такі, що переступили 100.000 дол. і виказують тенденцію скорого росту, а тільки дві не осягнули ще перших 50.000 дол., але вони це можуть зробити у 1964 році.

Як зростали уділи і ощадності в поодиноких кредитівках у 1963 році, бачимо у наступній таблиці:

Назва кредитівки:	У д і л і в :		Ощадності:		Зап. фонд
	1962 р.	1963 р.	1962 р.	1963 р.	
Карпатія	1.702.355	2.146.778	293.933	288.192	112.365
Віра	306.140	358.942	179.385	300.331	22.912
Північного Вінніпегу	225.397	256.465	156.980	251.154	8.902
Поступ	127.976	189.582	41.755	49.048	4.900
Дніпро	55.155	71.999	47.103	38.476	4.527
Дістор	39.646	88.284	11.528	4.599	2.294
Степ	23.125	32.915	2.682	2.196	1.518
Св. Михаїл	36.695	32.936	3.233	5.056	2.858
Пресв. Євхаристії	12.989	18.709	-	-	531
Р а з о м	2.529.478	3.195.610	736.599	941.052	160.807

З таблиці бачимо, що не всі кредитівки виказывають зрост, зокрема деяких кредитівках, навіть у "Карпатії", видно малий спад ощадностей, при високому зрості уділового капіталу. В пересічі однака маємо 666.132.00 дол., або 26,3% зросту уділового капіталу і 204.453.00 дол., або 27,7% приросту в ощадностях.

Запасний фонд виказус, в порівнянні до 1962 р., 34.511.00 дол., або 27,3% приросту і становить 3,4% всіх оборотових фондів.

Обслугу членів позичками у 1963 році показує нам остання таблиця, а саме:

Назва кредитівки:	Кількість	Сума	Уділено позичок:		Стан позичок:
			1962 р.	1963 р.	
Карпатія	479	1.154.664	1.676.371	2.017.429	341.058
Віра	186	323.580	614.696	699.943	85.247
Північного Вінніпегу	130	349.920	434.587	544.264	109.677
Поступ	34	173.805	152.810	258.112	105.302
Дніпро	25	49.440	81.541	97.388	15.847
Дістор	13	71.320	74.191	136.043	61.852
Степ	34	50.779	34.173	49.862	15.689
Св. Михаїл	12	27.705	34.039	36.229	2.190
Пресв. Євхаристії	25	14.078	8.080	14.546	6.466
Р а з о м	938	2.215.291	3.110.488	3.853.816	743.328

Як бачимо, українські кредитові кооперації у Вінніпегу, в 1964 році, уділили своїм членам 938 позичок у сумі 2.215.291 дол. (у 1962 р. вони уділили 820 позичок у сумі 1.672.959 дол.). Пересічно на одну кредитівку припадає 104 позички в сумі 246.143 дол. Це вже поважна допомога членам у їх господарських потребах.

Стан усіх позичок виказує зрост на 743.328 дол., або 23,9%; на одну кредитівку припадає в пересічі 428.200 дол., а на одного члена 776 дол. задовження. Ощадності на одного члена в пересічі (враз із уділами) дійшли до 830.00 дол.

Закінчуячи цей загальний огляд праці українських кредитових кооператив у Вінниці за 1963 рік треба ствердити, що вони розвиваються нормально, що чим раз більше наших людей розуміє, чи точніше починає розуміти, що *наші гроші треба давати до наших кредитових установ на потреби нашої спільноти* і це є заохочення для провідників наших кредитових кооператив до дальшої праці.

Андрій Качор.

НЮ ЙОРК

98 Second Ave., New York 3, N. Y.

Tel.: Spring 7-1336

НА ПОРОЗІ 14-ГО РОКУ ДІЯЛЬНОСТИ

1 червня 1964 ФКК "Самопоміч" в Нью Йорку розпочала 14-тий рік діяльності з майном 3.178.112,24 дол. (за рік майно зросло на 580.888 дол. то є 22,3%) з того на позичках членам було 2.116.740,87 дол. то є 66,6% всего майна. Позички другим кооперативам 30.000 дол., готівка 90.471 дол., інвестовано в щадничо-позичкових банках 875.112,43 дол. Рахівничі машини та інше устаткування 15.128,52 дол., інше майно 50.659,42 дол.

2.992.663,53 дол. себто 94,1% того майна зложило 2711 членів як свої ощадності (пересічна ощадність одного члена 1.103 дол.). Різні переходові зобов'язання виносили 4.640,53 дол.

Власні фонди кредитівки виносили 180.808,18 дол. в тому запасний фонд 121.873 дол.; нерозділений зиск з 1963 р. 2.546,50 і зиск за 5 місяців ц. року 56.388,68 дол.

Дивіденда за перший піврік 1964 у висоті 4% в річному відношенні буде дописана до ощадностей з днем 3 липня ц. р. Виплата дивіденди – себто відсотків від членських ощадностей є докладно унормована законом про федеральні кредитові юнії. І так не вільно нараховувати дивіденди квартально, а тільки піврічно або за цілій рік. Дивіденду виникається від кожних повних 5 дол., котрі не були вибрані перед закінченням півріччя чи року. Гроші вłożені до 5-того кожного місяця опроцентовуються 1-шого того місяця, після 5-того, від 1-шого наступного місяця. І так від 100 дол., вложених 5 січня 4% дивіденди буде виносити 2 дол. (за повних 6 місяців), а від 100 дол. вложених 6 березня 1 дол. (за 3 місяці – від 1 квітня). Якщо з 100 дол. вложених 5 січня вибрано коли-небудь перед закінченням півріччя (навіть 30 червня) 50 дол. – то член дістане лише 1 дол., бо від вибраних 50 дол. не вільно нарахувати дивіденду. Тому 2-3 місяці перед закінченням півріччя корисніше взяти позичку на підклад ощадностей інші вибирати гроші. При нарахуванні дивіденди на близько 3000 рахунках може десь колись

тррапитися помилка. Якщо член уважає, що йому нараховано дивіденду помилково повинен предложить членську книжечку для провірення і справлення помилки. В ніякому разі не треба нарікати між людьми, що кредитівка виплачує мало відсотків, бо це незгідне з правою. Ми виплачуємо більше ніж місцеві комерційні банки, котрі платять 3,5% від вкладок до одного року і 4% від вкладок, що лежать більше як рік.

Деякі щадничі банки в Нью Йорку почали платити цього року 4 1/4%, однак треба памятати, що вони не дають забезпечення на життя від ощадностей. Наша кредитівка оплачує за членів асекурацію на життя відповідно до суми ощадності (до висоти 1000 дол.) і це коштує 0,65% річно, отже разом з дивідендою 4,65% річно.

Впрочем всі прибутки кредитівки – по покритті витрат на адміністрацію та відписанні 20% до запасного фонду – розподіляється між членів у формі дивіденди від ощадностей. Щоби збільшилася дивіденда треба збільшення прибутків отже в першу чергу зросту позичок. Треба щоб члени і майбутні члени зверталися до кредитівки у всіх випадках, коли їм бракує готівки: на закупію дому, а також на його улішшення чи направу, на авто, меблі, холодильник, телевізор, на заплату рахунку дентистові чи на виїзд родини на вакації і т. д.

Різні причини складаються на те, що від початків і до нині наша кредитівка має за багато вільних фондів, котрі не використовуються на позички, а треба їх уміщувати в щадничо-позичкових банках, що дає менші прибутки.

Громадянин, що приходить за позичкою деколи немов би встидається того, що він мусить позичати гроші. Це зовсім неоправдане. Во як ніхто не встидається купувати різні товари в крамниці так само не повинен встидатися звернутися за позичкою до кредитівки, котра "має на складі" різномірні позички так як крамниця різномірний крам.

Декого відстрашусь ти, що кредитівка жадає ручителів. Жадає – але не все. Закон дозволяє видати позичку до висоти 750 дол. тільки на підпис самого довжника і кредитівка часто такі позички видає членам, котрі вже знані як добре платники. Коли такий член потребує позички понад 750 дол. – то звичайно вистане поруки жінки чи дорослих дітей, якщо вони працюють. Врешті чесній людина не так тяжко знайти ручителя. І ручителеві вигідніше поручити другові чи кумові інші позичити йому приватно. Такі приватні позички некорисні та небезпечні для обох сторін. Вони звичайно не є якслід правно оформлені і ніколи не є забезпечені на випадок смерті довжника. Такі позички доводиться деколи нагло сплачувати, коли позичаючий сам потребує грошей, а тоді довжник нераз мимо найлішої волі не може тих грошей роздобути.

Чимало наших людей люблять купувати всякий крам на сплати. Вони не знають, що при таких закупах вони сплачують високі відсотки – явні, а ще більше укриті у вищій ціні чи гіршій якості товару. Тому перед кожним закупом на сплати, особливо коли це дорожчі предмети – як холодильники, меблі чи авто – найкраще довідатися, скільки коштувалася б позичка на ту ціль в кредитівці.

Відсотки в кредитівці майже втрое нижчі ніж у фінансових компаніях, півтора рази нижчі як на кре-

дитових картах (чардж еккаунт) і не вищі, а часто нижчі і догідніші ніж в американських банках. При тому кредитівка сама оплачує асекурацію на випадок смерті.

Позички на студії

Студент, котрий не може одержати потрібні на студії гроші у формі стипендії, безпроцентової або дуже низької опроцентованої позички з різних фундацій, може одержати позичку на студії в кредитівці. Не маючи окремих фондів на такі позички – за виїмком членських ощадностей, кредитівка нараховує відсотки у висоті 6% річно, що заледве вистарєє на оплату дивідендів, асекурації ощадності і асекурації позички на випадок смерті. Ті відсотки треба платити квартально, а щонайменше раз в рік. Саму позичку студент може почати сплачувати найдальше по 4-х роках і мусить сплатити протягом 5-го року – найліпше в 12 місячних ратах. Приміром, від позички розміром 1000 дол. студент повинен заплатити по 60 дол. відсотків через 4 роки і сплатити позичку в 5-му році в 12 місячних ратах по 83,33 дол. і відсотки від несплаченої ще суми внесуть 31,52 дол.. разом відсотки за 5 літ становитимуть 271,52 дол. Подібну позичку може студент взяти ще в 3-х наступних роках і сплачувати в таий самий спосіб на 6,7 і 8-ому році. Припускаємо, що студент по 4-х роках студії зможе вже працювати по своїм фаху і сплатити в 4-х роках всі 4 позички. Позички мусять бути забезпеченні порукою батьків чи інших ручителів. Кредитівка мусить мати доказ, що позичка буде зужита виключно на витрати, звязані зі студіями. Студенти та їх опікуни повинні порівняти докладно наші услів'я з услів'ями інших фінансових установ і взяти позичку там, де вона корисніша. Маємо відомості, що деякі банки і фінансові інституції дають студійні позички ща значно вищі відсотки.

Фонд здоров'я

В попередньому числі ми повідомляли, що дня 5 травня ц. р. відбулися основуючі збори "Фонду Здоров'я", на яких затвердено правильник Фонду та та вибрано Управу Фонду.

При цьому через недогляд подано, що організаційним референтом вибрано п. Романа Ільницького. Виправляемо це помилкове повідомлення: організаційним референтом вибраний п. Роман Іванницький.

Кількість членів Фонду зростає. Сподіваємося, що ця нова організація буде дуже корисна для наших членів.

P. Раковський

ТРЕНТОН

Державна контроля Кредитівки

15-го травня 1964 р. п. Рене Лякосте з Бюро Федеральних Кредитових Кооперативів закінчив чергову контролю Федеральної Кредитової Кооперативи "Самопоміч" в Трентоні, та на засіданні повідомив Дирекцію і Комісії про її вислід. З правдивою прiemністю подаємо до відома наших членів, що остання контроля виявила, що книговедення Кредитівки

є бездоганне, а фінансова політика правильна. Щобільше, наша Кредитівка показала такий значний зrіст уdліл, що п. Р. Лякосте має намір запропонувати нас до Бюро Федеральних Кредитівок як першуна на почетну грамоту. Ми дуже раді, що наша праця зустрічає належну оцінку Бюро Федеральних Кредитівок, але ще більше залежить нам на тому, щоб здобути таку ж оцінку і від нашого громадянства. Ми хочемо, щоб громадяни Трентону і околиці масово вписувалися в члені Кредитівки і отримували позичали в одинокій на цьому терені свої фінансові інституції. Вже час покинути з різними фінансовими компаніями, або дорогим кредитом по крамницях.

Кредитова Кооператива, це інституція, яка весь зиск повертає своїм членам у формі дивіденд і спеціального забезпечення капіталів позичок. Якщо комусь здається, що наше опроцентування позичок високе, нехай пам'ятас, що хоч може на перший погляд виглядати, що деякі банки формально дають гроші на деякі цілі на менший процент, але жадний банк не даст вам на шість і пів процента позички обезпеченої на випадок смерті або тривалої непрацездатності. А нещастия по людях ходить...

Щоб одинак члені не нарикали на високі проценти, Дирекція Кредитівки вирішила на останньому засіданні обнизити відсотки від дуже популярних зараз позичок на купівлю авт, про що детальніше дізнаєтесь з комунікату Дирекції.

Отже не забуваймо, що Кредитівка це є Ваша установа, яка дбає про Ваші інтереси і хоче Вам дати здоровий і безпечний кредит, або чесні відсотки від Вашого капіталу.

Комунікат Дирекції Кредитівки "Самопоміч"

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи "Самопоміч" в Трентоні на своєму засіданні рішила слідуюче:

1) Шоб дати змогу користати з автових позичок якнайбільшому числу українців Трентону і околиці, обнизено процент від позичок на закуп авт з 1% від несплаченої суми місячно (що в річному відношенні давало шість і пів процента) на 0,75% від несплаченої суми місячно (що в річному відношенні дає 4,9%). Від позичкою тисячі долярів за один рік заплатиться 48,75 дол. проценту, за два роки 97,50, за три роки 146,25 проценту.

Рівночасно пригадується, що автові позички є зааскоровані на випадок смерті чи цілковитої недільнosti до праці.

2) Тому, що багато боржників не придергуються реченців сплати боргу, рішено побирати, статутом дозволено, кару за проволоку у висоті 1 цента від кожних 5 долярів боргу.

Тому що Кредитівка урядує лише два рази в тиждень, кару побиратиметься після п'ятнадцяти днів від терміну сплати боргу.

Від тих, які зголосять своєчасно і доведуть, що вони не є всілі заплатити рату в належному часі – кари не буде стягатися.

Дирекція

Вісті з "САМОПОМОЧІ"

ОДИНДЦЯТИЙ З'ЄЗД ДЕЛЕГАТИВ "САМОПОМОЧІ"

30 травня 1964 р. відбувся в Нью Йорку в палаті Українського Інституту Америки при 5-й Евеню одинадцятий краєвий з'їзд делегатів "Самопомочі".

Згідно з постановами статуту відбуваються такі з'їзди кожних два роки. Після вислухання звіту Головної Управи і представників відділів з їх праці на місцях, зібрані підводять підсумки тої праці і намічують найактуальніші завдання на наступні два роки. Вкінці наступає вибір управи, яка мас ті завдання здійснююти.

В цьогорічному з'їзді прийняли участь 59 делегатів, що репрезентували оці 10 відділів: Балтимор, Дітройт, Елизабет, Клівленд, Ньюарк, Нью Йорк, Пас-сейк, Трентон і Філадельфію.

Прикро, що аж 8 відділів – на всіх 18 – не вважали потрібним прислати своїх представників, а між ними такий великий і так близько положений відділ, як Джерзі Сіті.

Нарадами проводила президія в складі: проф. М. Андрусів – голова, др. В. Нестерчук і інж. П. Балагутрака – заступники голови та секретарі пп. Н. Филипович і М. Дяків.

Із звітів членів Головної Управи почули зібрані яку велику корисну роботу виконує ця організація, яка об'єднує в своїх рядах понад 8.000 членів. Своєю неголосною, сірою, щоденною працею, вона вносить великий вклад в наше громадське, культурне, товарицьке життя, а спонсоровані нею кредитові кооперативи, яких нараховується 15, відіграють важливу роль в нашій економіці.

Своїми звітами з місць поінформували делегати про умовини їх праці. Не надто ті умовини сприятливі, а все ж таки осягні їх праці поважні. Вони по-зитивні і корисні так для членів, як і для всієї української громади у ЗДА. Особливо гарно працюють відділи в Шикаго, Нью Йорку, Клівленді, Ньюарку, Філадельфії і Трентоні.

Після речевої дискусії з'їзд ухвалив змінений статут, підготовлений комісією в складі: др. В. Палідов, др. В. Одинський і суддя Б. Ластовецький.

З черги вибрано нову Головну Управу в такому складі: Голова – дир. Ю. Ревай і члени пп: Н. Андрусева, О. Балінський, С. Барткова, дир. Е. Бехметюк, інж. Р. Білинський, інсп. І. Василишин, мгр. І. Винник, суддя Б. Ластовецький, проф. М. Лисогір, др. В. Нестерчук, др. В. Палідов, інж. М. Пінковський, інж. Л. Пришляк, інж. Р. Раковський, дир. С. Спринський, проф. Б. Стефанович, др. М. Ценко, інж. І. Шабельський і ради. І. Шепарович. Крім них входять до Головної Управи правний дорадчик адвокат І. Фліс і гол. редактор "Нашого Світу" Р. Ільницький.

До Контрольної Комісії вибрано: др. В. Вереш, інж. І. Гурік, дир. І. Коцур, дир. М. Коць і дир. Т. Кульчицький.

До головного Товарицького Суду вибрано: др. М. Шахновича, інж. П. Балагутрака, дир. Е. Г'єса, др. С. Паробчака, дир. Е. Притулу, дир. Н. Филиповича і О. Клісляка.

Інсп. І. Василишин виголосив доповідь на тему співпраці відділів "Самопомочі" із спонзорованими ними кредитовими кооперативами. Копію цієї актуальній доповіді рішено розіслати управам всіх відділів і дирекціям кооперативів.

Накінець ухвалено ряд резолюцій, опрацьованих комісією в складі: ред. Р. Ільницький, інж. Р. Білинський, дир. Г. Білинський і інсп. І. Василишин.

Повноважний голова в своєму заключному слові зробив підсумки цілоденних нарад, подякував учасникам за поважну річеву дискусію і закрив з'їзд.

Решту вечора провели делегати і гості за вечерею, приготованою панями під проводом п. Барткової, на милій товарицькій гутірці.

ФИЛЯДЕЛФІЯ

1 березня 1964 р. при співучасти 76 членів відбулися Загальні Збори нашого Відділу.

Присутні одноголосно вибрали Президію в складі:

Пп. Ігнат Білинський – предсідник,
Др. Осип Голінатий – заступник,
Дпр. Маланяк Антін – заступник,
Іван Крих – секретар.

Загальний Збор відкрив уступаючий голова проф. Петро Андрусів і попросив вшанувати пам'ять помершого члена Контрольної Комісії Андрія Стадницького.

Протокол з попередніх З. Зборів відчитав п. Іван Крих.

Проф. Андрусів в своєму обширному звіті подав аналіз 17-річної праці Відділу і показав яку велику роботу провела "Самопоміч" в усіх ділянках укр. громадського життя. "Самопоміч" у Філадельфії також дала почин до створення спортивної дружини "Тризуб" і Кредитової Кооперативи. Уступаючий голова сказав, що останніми роками на культурно-освітньому відтинку є запад і то головно тому, що немає зрозуміння для цієї праці навіть серед членства "Самопомочі". Доповідач пригадав, яку велику роль може відіграти мистецтво в користь визволення України.

Під кінець свого звіту проф. Андрусів схарактеризував атмосферу, в якій відбулися заг. збори кредитівки. На загальних зборах кредитової кооперативи було 252 членів, а Відділ "Самопомочі" в дні 31 грудня 1963 р. мав всього 193 членів з вплаченою вкладкою. Предсідник З. зб. пригадав, що членами кред. коопер. можуть бути тільки члени "Самопомочі".

Секретар п. Іван Шаран подав, що з кінцем 1962 р. "Самопоміч" мала 592 членів, в 1963 р. прибуло 111 нових членів, вибуло 15, а заплатило вкладку 193 члени, звільнено від вкладки 5 членів, а не заплатило 480 членів, котрих треба викреслити з реєстру членів.

Секретаріят висилав двократно пригадку в спра-
ві заплачнення членських вкладок.

"Самопоміч" помагала виловляти горожанські
папери, аплікації на працю, податкові зізнання тощо.

Касир п. Василь Коруд предложив рахунок каси
за 1963 р. – включно з видатками і відрахуванням
25% для Головної Управи "Самопомочі".

Референт Суспільної Опіки відвідував хворих в
лікарні, організував висилку одежевих пачок до
СХС і виплатив кілька грошових допомог.

На пропозицію Контрольної Комісії уделено усту-
паючій Управі абсолюторію.

До нової Управи вибрано:

На Голову п. Степана Спринського.

Члени Управи: Др. Данило Богачевський, Іван
Шаран, Василь Коруд, Наталія Андрусів, Стефанія
Шаран, Василь Послушний, Стефа Ковалишин і Юрій
Лозовський.

Контр. Ком.: Проф. Петро Андрусів, дир. Антін
Маланяк і др. М. Ценко.

Товариський Суд: Ігнат Білинський, Теофіль
Кульчицький і Іван Скальчук.

I. Шаран

ТРЕНТОН

Загальні збори Відділу "Самопоміч"

7-го березня 1964 р. відбулися Загальні Збори
О. У. А. "Самопоміч" Відділ у Трентоні.

Зі звітів уступаючої Управи (голова п. Іван Га-
лик) присутні довідались, що в минулому році про-
роблено досить поважну роботу, а саме: Члени Уп-
рави зібрали 92.00 дол. на українських інвалідів, на
Катедру Українознавства виплачено суму 100.00
доларів, на пам'ятник Т. Шевченкові у Вашингтоні
вислано 25.00 дол., виплачено допомогу хворим і
студентам (разом 4) 85.00 дол.

Трентонський Відділ "Самопоміч" удержує шко-
лу Українознавства в Куфштайні, Австрія. Кожного
місяця висилається туди 15.00 дол. Крім цього, ста-
ранинням членів Управи, зібрано і вислано для дітей
Куфштанської школи 3 пакунки з одягом і 2 пакунки
з книжками. Яке велике значення має ця допомога
для них, найкраще свідчать надіслані листи від Уп-
рави школи і від батьків дітей.

Трентонський Відділ "Самопоміч" задумує зор-
ганізувати при одному з трентонських шпиталів
"Банк крові", щоби мати кров, якщо буде її потріб-
но комусь з членів української громади.

Після уділення абсолюторії з признанням усту-
паючої Управи, одноголосно перевибрано цих самих
людей до нової Управи, а саме: голова – п. Іван
Галик, м.-голова – п. Олекса Яреминин, секретар
– п. Дмитро Шапочка, скарбник – п. Михайло Воли-
нець, реф. суспільної опіки – п-ні Ніна Самокішин
(новий член) і член Управи – п. Роман Гуляй. Кон-
трольна Комісія і Товариський Суд: голова – п.
Євген Гец, члени – п-ні Ірина Бованко і п. Іван
Бойцун.

В зв"язку з тим, що Управа "Самопоміч" має

поважні грошові зобов'язання проситься всіх членів
вирівняти залеглі членські вкладки та вплачувати
вкладки на 1964 р.

6. Г.

ЗАКІНЧЕННЯ ШКОЛЫ ПОГО РОКУ В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА Т-ВА "САМОПОМОЧІ" У НЮ ЙОРКУ

Вже 15 років працює при "Самопомочі" в Ню Йорку школа українознавства. Впродовж того часу
дала вона українській громаді кілька сотень молодих
свідомих робітників, які сьогодні займають
вже чільні місця в молодечих і загальногромадсь-
ких організаціях.

Найбільшою болячкою школи є відсутність влас-
ного приміщення. Вправді вдалося й з трудом при-
міститися в гарному будинку міської джуніор гай-
скул при енію "Б", але поза високим чином дуже
дошкільно відчувася вона ту невигоду, що не має де
розгорнути ширшої виховної роботи. З ударом дзвін-
ка будинок мусить бути опорожнений і на те немає
ради.

За останні роки виросло на терені Ню Йорку де-
кілька шкіл українознавства і внаслідок вписалися
на 1963-1964 шк. рік до 10-ти клас цієї школи всьо-
го 138 учнів. Навчалися вони під проводом 9-тьох
кваліфікованих учителів, з поважним педагогічним
стажем.

Поза викладом українознавчих дисциплін велику
увагу присвячувала школа проблемам релігійно-
етичного і національно-патріотичного виховання.
Кожного року в період Різдвяних Свят переводить
молоді зібранку на допомогу бідним українським ді-
тям в Європі під кличем: "Діти дітям".

В минулому році зложили учні школи україноз-
навства від себе пожертви на будову пам'ятника
Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.

Заохочувана учителями молодь відвідувала націо-
нально-патріотичні імпрези з нагоди різних річ-
ниць. В самій школі, не зважаючи на відсутність
часу і місця, влаштовано ранок, присвячений Лис-
топадовому Зривові та Січневим Роковинам. Від-
мічено річницю боя під Крутами і влаштовано скро-
мне Свято Матері, а в день закінчення шк. року мо-
льської віддала честь Тарасові Шевченкові в 150-літ-
тя Його народин.

20 червня взяла молодь під проводом своїх учи-
телів участь в Богослуженні в парохіяльній церкві
св. Юра, а описля удалася паради до Укр. Народного
Дому, де у великій залі в присутності батьків і де-
яких представників громадянства відбувся вро-
чистий шкільний ранок.

Почався він "Заповітом", після якого слідувала
багата змістом доповідь учня 10 кл. Б. Хомути.
Дальший провід обняв уч. 10 кл. А. Ластовецький,
який напереміну із своїм товаришем З. Балабаном
пов'язував окремі точки програми, заповідаючи при-
тому виконавців.

На програму, в якій виступало понад 40 учнів,
склалася рецитації численних творів нашого націо-
нального Пророка, які перепліталися з хоровими і
музичними точками.

Надзвичайно міле враження викликали діти з 1
і 2 класи (учит. п. Сидоряк) збірною декламацією і

РЕЗОЛЮЦІЇ

XI-го З'їзду "САМОПОМОЧІ"

Делегати Відділів "Самопомочі" зібрани на своєму XI-му з'їзді 30 травня 1964 р. постановлюють наступне:

1. Головна Управа "Самопомочі", всі її кітнини і все членство організації мають повсякчасно пам'ятати, що найвищою рациєю їх праці і діяльності є втримання живою українську збірноту в Америці і спрямувати її енергію на розбудову українських культурних, господарських і політичних вартостей в цій країні.

2. Щоб досягнути цеї основної мети, "Самопоміч" має розбудовувати ті діяльності, які вона досі охоплювала свою діяльністю, а крім того поширити свою роботу на ті відтинки активності, які ще не входили до її програми.

співом "під батуто" свого товариша - учня 2-ої кляси Р. Баранського.

В своїх рецитаціях показала молодь належне зrozуміння і глибоке відчуття безсмертних творів Кобзаря.

Найбільше враження викликала рецитація "Великого Льюху" у виконанні уч. 10 кл. Х. Прокоп, уч. 9 кл. М. Пришляк і уч. 9 кл. Л. Синенко і "Розерита могила" (уч. 8 кл. М. Ковалів).

До зображення програми причинилася гра на фортеці уч. 3 кл. Лесі Баранської ("Аве, Марія") і скрипкового терцету (Ю. Шевчук, А. Косович і Я. Хоманчук) – всі вони є теж учнями Укр. Музичного Інституту.

Шкільний хор під проводом проф. М. Бачинського відспівав Заповіт, Ой люлі, люлі, Садок вишневий і Реве та стоге.

Після вичерпання програми зробив директор школи п. Василишин підсумки праці в минулому шк. році, виявляючи світла і тіні тієї праці, подякував батькам і спонзорам за їх опіку над школою, побажав молоді веселого і здорового відпочинку та щасливого повороту до школи для здобування дальшого знання.

Голова Батьківського Комітету інж. І. Гурик дякував учителям і директорові школи за їх ціну, відану працю, яка увінчалася таким гарним успіхом, а численні батьки дякували від себе за ті щасливі хвилини, що їх вони пережили на цьому скромному шкільному святі.

Закінчено ранок українським національним гімном.

Опікуни клас роздали учням свідоцтва, вручаючи пильнішим з них цінні нагороди в формі книжок, що їх жертвували на ту ціль спонзор школи – відділ ОУА "Самопоміч" в Нью Йорку, Кредитова Кооперація "Самопоміч", проф. др. С. Карпінська і проф. М. Лисогір.

З гарними показниками закінчили цей шк. рік 122 учні, 5 призначено до поправчого іспиту після ферії, а 4 доведеться повторити класу.

Накінець вгощали Пані з Батьківського Комітету молодь сухариками, прецлями з української пекарні і содою.

Один з батьків

3. Щоб нав'язати живий зв'язок з тереном, з проводами Відділів і з якнайширшими колами членства "Самопомочі", Головна Управа повинна вжити всіх заходів, щоб її представники були якнайчастіше в терені, відвідували наради, сходини, давали поради, інструкції і всіляко підсичували активність громади на місцях. Відчувається також потреба виготовлювання і висилки взірцевих рефератів і перепро-ваджування в терені ударних акцій (як напр. вписи молоді на високі школи тощо).

4. З'їзд з призначенням відзначає шире зацікавлення керівних органів "Самопомочі" справами молоді і рекомендує поглибити його систематичною працею в напрямі збереження молодого покоління для української Громади в ЗДА.

5. З'їзд з вдоволенням стверджує, що Редакція "Нашого Світу" зробила поважний крок вперед в напрямі редакційної і технічної розбудови журналу і закликає всі Відділи і все членство піти назустріч плямам дальншого його поліпшення, а також поширення журналу серед українського громадянства. Зокрема з'їзд рекомендує, щоб адміністрація журналу в порозумінні з видавничою Комісією визначила для кожного Відділу "Самопомочі" і для кожної кредитівки кількість примірників журналу, для яких вони мають придбати передплатників так, щоб його вклад збільшився до 10,000 примірників. Відділи "Самопомочі" мусуть йти нога в ногу з кредитівками в акції поширення "Нашого Світу", а не вдоволятися тим, що роблять самі кооперативи. За кожний доставлений примірник Відділи мають стягнути від читача по 1 доларові на рік.

6. З'їзд звертає увагу на роль і значення академічної інтелігенції для втримання і розбудови життя української спільноти і тому закликає всіх діячів "Самопомочі" і зокрема її Головну Управу подвоїти свої зусилля в тому напрямі, щоб кількість нашої студіючої молоді на американських високих школах збільшилася. Не повинно бути і одного відділу і ні однієї кредитівки, які не заплінявали б такої акції на своєму терені, яка причинилася б до виповнення цього важливого завдання. Вони мають обов'язок при кожній нагоді пропагувати і розяснювати велике значення одномільйонового "Студійного фонду Української Кооперації", створеного в 1963 році.

7. В зв'язку з акцією на відтинку збільшення кількості українських студентів, З'їзд пригадує велике значення українського рідного шкільництва загалом і рекомендує всім, хто стоїть в рядах "Самопомочі", щоб по змозі своїх сил причинилися до їх розбудови.

8. Харитативна діяльність займала все визначне місце в програмі "Самопомочі" і таке місце треба її відвести також в майбутньому. З'їзд наголошує потребу її координації з іншими організаціями, які ведуть подібну роботу.

9. З'їзд звертає увагу української спільноті в Америці на загрозу посиленого наступу з боку большевицької Москви на всі вияви українського життя в діаспорі і в зв'язку з тим закликає українську громаду до чуйності і солідарного протиставлення цьому наступові. Українська спільнота має обов'язок продовжувати боротьбу за українські національні ідеали і давати відсіч всім спробам розбивати єдиний український фронт на чужині.

Запогатковано працю нац довідником Українських діячів у вільному світі

В розвитку наукової, культурної та суспільно-політичної праці української спільноти у вільному світі все більше й більше відчувається пекучий брак підставових посібників та джерельних довідкових матеріалів про Україну, без яких часом навіть не мислімі перші кроки в досліді якоїебудь наукової проблеми в цьому напрямку. До цього часу, наприклад, наука української мови страждає на відсутність описового та історичного словників української мови. Немає в нас також своєї національної бібліографії – отого засадничого довідкового джерела, що без нього важко собі уявити нормальну наукову, чи навіть інформаційну працю. І нарешті – і це чи не найважливіше – українці до сьогодні ще не спромоглися на власній біо-бібліографічний словник своїх визначних постатей.

Майже всі нації світу, навіть т. зв. недорозвинені недавно створені держави зуміли заохотитись цими підставовими працями, що представляють ріст історичної традиції, культури й наукових досягнень. Нашу відсталість в опрацюванні згаданих довідкових матеріалів спричинила головно ворожа окупація України; всі старання, що їх так плодовито започаткувалася Всеукраїнська Академія Наук у 20-х роках, Москва грунтівно знищила, а авторів розпочатих праць заслали на катогри. В сьогоднішньому часі московський режим дальше пильно стежить за тим, щоб не допустити до опрацювання цих преважливих українських посібників, в той час, коли про Росію і в російській мові появляються вони великими тиражами і все в нових виданнях і накладах.

Українські науковці у вільному світі, незалежно від фінансових труднощів, докладають усіх своїх зусиль, щоб хоч частинно заповнити цю прогалину в розвитку нашої науки й культури. Тут слід передусім назвати Енциклопедію Українознавства в українській та англійській мовах, що її видає Наукове Товариство ім. Шевченка під гол. редакцією Проф. В. Кубійовича та Етимологічний Словник Української Мови Проф. Я. Б. Рудницького.

З ціллю дальнього доповнення цих підставових матеріалів про Україну Осередок Праці Товариства Українських Бібліотекарів в Америці при Іллінойському Університеті, після консультації з компетентними університетськими чинниками, приступив до опрацювання *Біо-бібліографічного довідника діячів української науки, культури й релігійного та суспільно-політичного життя у вільному світі*. Матеріали для Довідника постановлено опрацювати в англійській та українській мовах; перше його видання появиться англійською мовою. Принцип укладу Довідника буде в загальному опертій на Who's

Who in America з включенням і поширенням поодиноких даних. Довідник включатиме також інформації про українські установи та організації у вільному світі та їхні видання.

Після консультації з українськими науковими інституціями й організаціями, з редакціями передових часописів і журналів та українськими науковцями, редакція Довідника розіслала до організацій, преси та поодиноких осіб двомовний запитник, на якому буде базуватись праця над Довідником.

Редакцію запланованого Довідника очолили такі особи: Проф. Дмитро М. Штогрин – Головний Редактор; Мгр. Павло П. Бабяк – Заступник Гол. Редактора і Мгр. Петро Колесник – Технічний Редактор.

Редакція Довідника

Чікаве про все

Фото за 60 секунд

У травні 1963 року на європейському ринку з'явився у продажу фотоматеріал "Полоколор" для апаратів типу "Полароїд". Застосовуючи його, можна за 60 секунд одержати кольоровий позитив розміром 8,5Х10,5 сантиметрів.

Принцип дії нового фотоматеріалу ґрунтується на поєднанні молекули фарби з молекулою проявника. Недоліком його є те, що з негатива можна зробити лише одну відбитку.

Поплійте на гачок

Ця дружня порада відома всім рибалкам світу. Скептики ж кажуть: забобони!

Тим часом шведський вчений Зоттерман – видатний спеціяліст по вивченню органів чуттів тварин – доводить, що слина людини діє як принада на деякі види риб, особливо на коропів.

Харч з пір'я

Доведено, що пір'я містить 85 процентів білкових речовин – у чотири рази більше, ніж найкраща яловичина. Чехословацькі вчені Зденек Бурда та Йозеф Вавроушка винайшли спосіб виробництва з пір'я додаткового корму для птахів. Для цього пір'я прতягом 6-8 годин гідролізується в автоклаві за допомогою соляної кислоти під тиском 1,5 атмосфери. Білковина пір'я розщеплюється на амінокислоти та інші проміжні продукти, які добре споживаються птахами.

БОРИС ЗЕЛИНСЬКИЙ

9 травня ц. р. помер видатний діяч української громади в Балтиморі Борис Зелинський. Покійний народився 23 червня 1908 року в Крем'янці на Волині. По закінченні учительської семінарії працював учителем на Волині, а в роках 1941/44 був шкільним інспектором.

Переселившись в 1949 році з Німеччини до Балтимор – зразу включився в громадське життя і ми бачимо його у рядах основоположників Відділу УККА, ОУА "Самопоміч", Курсів Українознавства і в кінці Кредитової Кооперативи. Через кілька років був директором Курсів Українознавства і учителем парохіяльної школи при УАПЦеркві. Крім того Покійний Борис був в управі кількох громадських організацій, а в тому був також заступником голови УККА.

Залишив у глибокому смутку дружину Раїсу, дочки Славу і Марійку, студентки університету, та дев'ять-літнього сина Юрчика. Всі троє активні пластиуни.

Вічна Йому пам'ять!

Pozkazim

своїм знайомим, що вони тільки в кредитових кооперативах можуть дістати безкоштовне (безплатне) обезпечення на життя у висоті 1000 дол., а в деяких кооперативах на 2000 дол. Це не пропаганда, а цири правда!

Кожний член кооперативи, який заощадить в ній 1000 дол. автоматично набуває право передати своїй родині 2000 дол. на випадок смерті.

За цих додаткових 1000 дол. він не платить зі своєї кишеньки її одного цента!

Такої дурнички не знайдете ніде в Америці. Поручне: хто позичає гроши в "Самопомочі", а не дай Боже захворіє і не може їх сплатити через постійну непрещедливість — то за нього заплатить позичку не родина і не ручителі, а кооперативна обезпеченевна централь КЮНА.

Також коли хтось позичає гроші і помре, тоді за нього покриває несплачену позичку не родина, а КЮНА.

Було б гріхом нескористати з таких благодатей, які дає кожному з нас кооперація в Америці.

Поручаємо нашим читачам широковідомого
офтальмолога для українців

РОБЕРТА И. МОППИКА

якого офіс відкритий від 10 ранку до 7-ої веч.
в п'ятниці до год. 6-ої веч.

R. L. MORRIS

60 Ave. B (bet. 4th & 5th Sts.), New York 9, N. Y.

Tel.: OR 3-4949

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в Бронксі, Брукліні, Нью Йорку і околицях.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

Peter Jarema

НАЙСТАРІШЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІСИЛКОВЕ БЮРО В НЮ ЙОРКУ

ROMAN PARCELS SERVICE

141 Second Ave., — New York 3, N. Y.

Tel.: GR 5-7430

Відчинене щоденно від 8:30 рано до 7:00 вечером • в суботи від 8:30 до 6:00 вечером • а в неділі від 10:00 рано до 3:00 пополудні • Посилки опаковуємо і висилаємо прямо з нашого бюро • Висилаємо також харчеві пачки прямо з Європи, по дуже низьких цінах • Приймаємо замовлення на автомобілі, машини до прання, холодільники, телевізії, ровери і машини до шиття виробу ССРР.
• Рівною приймаємо поштові замовлення з-поза Нью Йорку та інших стейтів.
• Всі посилики обезпечені повністю • На складі масно великий вибір товарів для висилки по приступних цінах.

▼ ▼ ▼

Просимо заглянути до нас, а ми обслуговимо Вас скоро і солідно.

Власникам висилкового бюро: С. Секрета, З. Корчинський, Я. Ганкевич

Нью Йорк — 144 Друга Евеню — рядом з Укр. Народн. Домом — ORegon 4-9576 / -79 / -98

ВЕСЕЛКА

відкрита кожного дня від вчасного ранку до пізної ночі

Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуценки ("ланчі") — Содові води — Морозиво.
Солодощі /цукорки, чоколяди, чоколялки/ — теж вибагливі і імпортовані.

Цигари, цигарки, тютюн.

Шкільне й канцелярійне приладдя. — Українські і в інших мовах часописи.

Найздоровіші м'ясні та найкращі м'ясні вироби у великім виборі

поручас
відома м'ясарня

КЕРШНЬОВСЬКИЙ і СИН

111 — 1-ша Евеню — Нью Йорк 3, Н. Й.

Tel.: ORegon 7-1210